

Vragen en Antwoorden (Q&A's) D66 Houten

In het kader van de gemeenteraadsverkiezingen 2010 kunnen wij ons voorstellen dat er prangende vragen zijn, bijvoorbeeld over standpunten waarmee D66 de verkiezingen ingaan. En hoe goed is D66 Houten voorbereid om de continuïteit van de gemeente te kunnen garanderen. Hieronder vindt u antwoorden op vragen over de denkbeelden van D66 Houten. Deze Q&A-lijst (vragen-en-antwoordlijst) is slechts ter ondersteuning van uw definitieve keuze in het stembureau.

Als de lijst nog vragen oproept kunt u deze stellen via het centrale meldpunt: secretaris@d66houten.nl. De lijst wordt op basis hiervan telkens bijgewerkt.

Meer informatie is te vinden in ons verkiezingsprogramma: www.d66houten.nl of op de website van D66 landelijk: www.d66.nl.

BESTUURSCULTUUR

Q: Wat is de missie van D66?

A: Mensen meer te zeggen geven over wie hen bestuurt en hoe zij hun eigen land en leven inrichten. Langzaam maar zeker zijn deze standpunten van Democraten '66 gemeengoed geworden. Zelfbeschikking is inmiddels de norm: abortus, euthanasie en homohuwelijk zijn maatschappelijk geaccepteerd. Ombudsman, patiëntenrechten en spreekrecht voor slachtoffers zijn niet meer weg te denken. Je kunt tegenwoordig winkelen wanneer je wilt. En ook al durft bijna geen partij het aan, de gekozen premier en de gekozen burgemeester moeten er hoe dan ook een keer komen. Omdat steeds meer mensen zelf willen kiezen.

Q: Een gemeente met beleid op 'dorpse' schaal?

A: Nee. Een gemeenschap van 50.000 zielen kun je niet meer als dorp beschouwen. Of je het wil of niet, maar in een dergelijke gemeenschap ontstaan vanzelf kansen en problemen die ver boven het nivo van een dorpse gemeenschap uitstijgen. Het gemeentebestuur moet de kansen benutten en de problemen zo goed mogelijk analyseren en er oplossingen voor bedenken. Het oorspronkelijke karakter van tuindersdorp in de kleine kernen en het landelijk gebied moet zo blijven.

Q: Meer respect tonen voor religieuze waarden en principes?

A: Nee. Hoe diverser de samenleving, hoe neutraler de staat zich dient op te stellen. Niet religie is wat we delen - er zijn immers miljoenen humanisten en atheïsten in Nederland - maar onze grondwettelijke vrijheden. Het sublieme aan de vrijheid van meningsuiting, de gelijkheid van man en vrouw, en de vrijheid van godsdienst is dat ze voor iedereen gelden. Anders dan religieuze wetten, sluiten de grondrechten niemand uit. Onze Grondwet zorgt ervoor dat mensen met verschillende achtergronden zich vrij kunnen ontplooiën in Nederland, ongeacht hun religie, sekse, seksuele voorkeur of godsdienst. De traditie waar Nederland echt trots op moet zijn is niet zozeer Joods-christelijk, maar de liberale, vrijzinnige traditie. Die heeft er voor gezorgd dat er een grote mate van vrijheid is voor verschillende religies in dit land, maar ook voor hen die voor een andere levensovertuiging kiezen of ze met kritiek bestoken.

Q: Wat bedoelt D66 met koester de grondrechten en gedeelde waarden?

A: De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit, geweldloze oplossing van belangenconflicten en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschikt. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

Q: Bij belangrijke besluiten een referendum?

A: Ja. D66 Houten wil dat burgers op meer manieren dan alleen via de verkiezingen betrokken zijn bij de beslissingen die worden genomen. De belangrijkste politieke bestuurders moeten rechtstreeks worden gekozen. Wat we nodig hebben zijn authentieke politici en bestuurders die bereid zijn verantwoording af te leggen over bereikte resultaten. Daarom wil D66 dat burgers zelf beslissingen kunnen nemen. D66 is voorstander van het invoeren van een correctief en raadgevend referendum op dit niveau en het volksinitiatief met een reële drempel. Ook van het raadplegend referendum is D66 voorstander, dit biedt inwoners de mogelijkheid zich uit te spreken over alternatieve voorstellen. Overigens is voor dit laatste geen wettelijke basis nodig. Wij vinden dat partijen zich van tevoren moeten committeren aan de uitslag van een referendum.

Q: Komt er een nieuwe groeitaak?

A: Nee. Wij willen geen nieuwe groeitaak. Na twee groeitaken vinden wij dat andere oplossingen moeten worden gezocht voor de woningbehoefte in onze regio. De groei is snel gegaan. Het is gewenst dat Houten de kans krijgt om zonder nieuwe bouwtaken als gemeenschap te groeien.

Q: Is er een toekomst voor provincies?

A: De provincie is voor de burgers lang niet overal een herkenbare eenheid. Het gebrek aan herkenbaarheid blijkt ook uit de lage opkomst bij de verkiezingen. Daarbij komt dat de aanwezigheid van provincies op de schaal van Nederland nogal eens tot bestuurlijke drukte leidt, niet in het minst vanwege onderlinge concurrentie. Juist ook vanwege het ontwikkelen van kracht op Europees niveau is een grotere schaal geboden. D66 wil de provincies laten opgaan in landsdelen. Deze landsdelen hoeven echter helemaal niet overal een zelfde bevoegdhedenpakket te vervullen, maatwerk is immers het devies. De huidige plantaken van de provincie kunnen door de landsdelen worden uitgevoerd en de uitvoeringstaken door (samenwerkende) gemeenten.

Q: Wat zijn de taken van waterschappen?

A: In het regionaal beheer van de waterkwantiteit, de waterkwaliteit en de waterkering zijn nieuwe impulsen noodzakelijk. De samenwerking van de waterschappen met de provincies en de gemeenten neemt in belangrijke mate toe. Hiervan zijn de Kaderrichtlijn Water op Europees niveau en het Nationaal Bestuursakkoord Water op landelijk niveau de aanjagers. Bezien dient te worden of en hoe de in te richten landsdelen in het waterbeheer een functie kunnen vervullen.

Q: Wat vindt D66 van gemeentelijke herindelingen?

A: Herindeling van gemeenten is geen doel op zich. Een herindeling moet leiden tot betere dienstverlening aan de inwoners. D66 neemt daarbij als uitgangspunt dat het initiatief daartoe vanuit de gemeenten zelf moet worden genomen. Als gemeenten dit echter nalaten en toch blijkt dat zij niet in staat zijn te zorgen voor een acceptabel voorzieningenniveau, goede dienstverlening of de aanpak van regionale vraagstukken, dan kan dit ook een reden zijn voor herindeling. Voor het intensiveren van samenwerking op het gebied van uitvoering en bedrijfsvoering tussen gemeenten moet wetgeving geen belemmering zijn.

FINANCIËN

Q: Wat zijn voor D66 noodzakelijke beleidsombuigingen?

A: De huidige economische situatie vergt een aanpassing. D66 is realistisch: we kunnen niet alles meer realiseren zoals we dat enkele jaren geleden nog voor ogen hadden. Dit vraagt aanpassingen en ombuigingen in het beleid. De kosten kunnen niet zonder meer bij de burger gelegd worden of vooruitgeschoven worden naar de toekomst. Wij buigen om waarbij de lasten voor de burger niet stijgen en er geen tekorten na 2013 ontstaan. Liever schuiven we investeringen voor ons uit.

Q: Verminderen van overheidsuitgaven zodat de belastingen omlaag kunnen?

A: Ja. Belastingen verlichten. Bij een open en flexibele economie hoort een rechtvaardig en overzichtelijk belastingregime. Oneigenlijke maatregelen die de belastinggrondslag onnodig versmallen worden afgeschaft. De verbetering van de Nederlandse concurrentiepositie (Werken aan Winst) van het kabinet Balkenende II wordt gesteund, maar D66 wil hierna maatregelen die de individuele belastingdruk verlichten. Vooral met het oog op de verlaging van de arbeidskosten, een evenwichtige inkomensverdeling (o.a. als tegemoetkoming voor de stijging van de zorgpremies) en in het kader van duurzame ontwikkeling is het nodig over te gaan tot: verlaging van inkomstenbelastingtarief in de eerste twee schijven.

Q: Vergroening van het belastingstelsel?

A: Milieu- en energiebelastingen die tot een relatieve toename van de belastingdruk op arbeid leiden, moeten via een belastingverlaging op arbeid worden teruggegeven. Op termijn verder vereenvoudigen van het belastingstelsel zodat er ruimte voor lagere tarieven ontstaat.

Q: Gemeentelijke lasten komende vier jaar niet verhogen?

A: Ja. D66 Houten is van mening dat de lokale lasten gedurende de recessie niet worden verhogen. In deze tijden van recessie moet de burger kunnen vertrouwen op een solide en zuinige gemeente. Geen lastenverhoging (exclusief prijsstijging compensatie) de komende 4 jaar en meevallers direct aan de burger terug geven.

Q: Gaan voor milieumaatregelen de lokale lasten omhoog?

A: Nee. Lokale lasten blijven de komende 4 jaar bevroren (exclusief inflatie correctie). Geen verhoging voor welke plannen dan ook.

Q: Belastingen verhogen in plaats van de gemeente flink laten bezuinigen?

A: Nee. D66 Houten is zich er terdege van bewust dat als gevolg van de economische recessie de financiële situatie in de komende jaren onzeker is en dat de kans op tegenvallers reëel aanwezig is. De gemeente zal de komende jaren geconfronteerd worden met verlaagde afdrachten van het Rijk. Dat betekent voor ons dat de gemeente de tering naar de nering zal moeten zetten. Ons beleid om de financiële tegenvallers te overbruggen is erop gericht om de uitgaven ten goede van de burgers te laten komen en, zo nodig, daarvoor de investeringen voorlopig uit te stellen.

Q: Hondenbelasting is voor bestrijding van de verlast, dus verhogen?

A: Nee. Voor D66 Houten hoeft de hondenbelasting niet te worden verhoogd. De Houtense hondenbelasting wordt als een doelbelasting geheven. Er komen voldoende middelen binnen die alle gemeentelijke kosten voor het hondenbeleid dekken inclusief het toezicht.

Q: Wat voor ambtelijk apparaat wil D66?

A: Wij willen een efficiënt ambtelijk apparaat dat op basis van meetbare resultaten, gedane inspanningen en financiële handel en wandel afgerekend wordt; waar een zakelijke afweging tussen zelf doen op eigen kracht en uitbesteden voorop staat. D66 is er voorstander van dat zoveel mogelijk werk wordt uitgevoerd door eigen ambtenaren en dat (dure) externe adviseurs alleen worden ingezet als het echt niet anders kan of zeer specifieke deskundigheid vereist is. Taken van ambtenaren moeten duidelijk zijn en zij moeten achteraf verantwoording afleggen voor hun handelen.

Q: Een eigen gemeentelijk belastinggebied?

A: Ja. D66 is voor een eigen gemeentelijk belastinggebied. In de lokale democratie moet ook een goede afweging tussen belastingheffing en voorzieningenniveau kunnen worden gemaakt. Nu de OZB voor huurders is afgeschaft is snelle besluitvorming daarover nodig. Inkomenspolitiek blijft echter een landelijke taak.

DIENSTBARE OVERHEID

Q: Wat betekent een dienstbare overheid?

A: Wij willen een overheid die 'Ja' zegt. Een overheid die met heldere en doorzichtige wetgeving een duidelijk kader en een voor iedereen gelijk speelveld schept. Met daarbinnen alle ruimte om te leven, te werken en te ondernemen. Een overheid die voorwaarden schept voor ontplooiing en ontwikkeling. Een overheid die niet remt met allerlei verordeningen en vergunningen. Dat betekent veel minder gedoe en bureaucratie. Want de overheid is van ons, is er voor de burger.

Q: Krijgen inwoners die werken aan de leefbaarheid in hun wijken subsidie?

A: Wij zetten ons actief in voor een Houtense samenleving, waarin burgers verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen voor het samen vormgeven aan hun omgeving; straat, wijk of kleine kern. Wij streven naar sociale cohesie, SamenBEleven, en vinden dat mensen die uitmuntend op dit vlak (willen) presteren daarvoor een beloning verdienen. De gemeente kan hen behulpzaam zijn met diverse faciliteiten en het uitkeren van kleinschalige subsidies.

Q: Meer geld voor de aanpak van gezinsproblemen?

A: Er is geen reden om als gemeente meer geld uit te trekken. D66 Houten vertrouwt op de eigen kracht van mensen. Zo zijn zij zelf verantwoordelijk om problemen op te lossen. Voor Houtenaren die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Via SWOH en andere organisaties wordt adequate hulp geboden voor diegenen die dat nodig hebben. D66 vindt niet dat de gemeente een rol heeft om zondermeer in te grijpen bij problemen achter de voordeur. Wij zijn hier zeer terughoudend. In uitzonderlijke situaties, zoals een crisisindicatie bij psychiatrische patiënten, kan er reden zijn om hiervan af te wijken.

Q: Hoe krijgen burgers van de kleine kernen een gehoor?

A: D66 wil versterking van de betrokkenheid van burgers in de kleine kernen bij de ontwikkelingen in hun gebied. D66 hecht aan de kleine kernen. De komende jaren zal er aandacht moeten zijn voor de leefbaarheid in de dorpen. De bewoners moeten een belangrijke bijdrage leveren aan het bedenken en uitvoeren van maatregelen. Daarom willen wij dorpsraden instellen.

Q: Wat is de functie van een gemeentelijk ondernemersloket?

A: Wij willen een eigen gemeentelijk ondernemersloket waar ook zelfstandigen die door de economische neergang zijn aangewezen op het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen

(BBZ) terecht kunnen. Inzet is zelfstandigen (zzp-ers) zo te helpen dat een BBZ-uitkering niet nodig is als zij getroffen worden door de economische crisis.

Q: Wat is de grondslag voor vergunningverlening?

A: Bij vergunningverlening voor bedrijven en instellingen moet het potentieel van die organisaties benut worden op basis van vertrouwen en eigen verantwoordelijkheid (bedrijfsinterne milieuzorg, maatschappelijk verantwoord ondernemen, risicomangement en interne audit).

Q: Wat wordt bedoeld met de overheid is servicegericht?

A: De overheid is er voor de burger en niet andersom. Daarom wil D66 dat het project Andere Overheid wordt doorgezet. Het DIGID en het burgerservicenummer worden verder doorgevoerd en er komt één telefoonnummer en een website voor de overheid. Ook via Internet en email moet de overheid beter bereikbaar zijn. In 2010 moeten alle diensten via Internet te verlenen zijn. Naast deze maatregelen moet de overheid dwingende mechanismen voor zichzelf creëren. Harde servicenormen bij dienstverlening bijvoorbeeld; 'goede' dienstverlening wordt hierdoor concreet en meetbaar. En goede dienstverlening betekent ook dat de overheid op eigen initiatief burgers moet wijzen op mogelijkheden of voordelen.

WERK EN PARTICIPATIE

Q: Sociale voorzieningen op peil houden, ook als dat hogere belastingen betekent?

A: Nee, de inkomensvervangende voorzieningen (vooral de WW) zullen gericht moeten zijn op het zo snel mogelijk terugkeren in het actieve werkende leven.

Q: Waarom een flexibelere arbeidsmarkt?

A: Omdat een flexibeler arbeidsmarkt ervoor zorgt dat werkgevers minder bang zijn om personeel aan te nemen, en dat onze economie slagvaardiger kan inspelen op veranderingen. In een arbeidsmarkt waarin krapte ontstaat, moet meer nadruk komen te liggen op activeren. Een flexibeler arbeidsmarkt moet ook doorwerken in de opzet en uitvoer van inkomensvervangende voorzieningen zoals de WW. De flexibiliteit wordt vergroot door: De WW-uitkering bij ontslag wordt in duur beperkt, waarbij het uitgangspunt is dat vanuit een hoger beginpercentage wordt begonnen dan nu geldt en de hoogte in een kortere periode wordt afgebouwd. De WW zal net als de bijstand door gemeenten worden uitgevoerd. Dit brengt belangrijke efficiencyvoordelen met zich mee en vermindert het 'schottenprobleem' voor werkzoekenden. In combinatie met de opheffing van het duale ontslagstelsel betekent dit dat het UWV en CWI voor een aanzienlijk deel kunnen worden ontmanteld. Dit geldt des te sterker naarmate de Werkhervattingregeling voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) meer door private partijen wordt uitgevoerd.

Q: Regelgeving die werknemers beschermt versoepelen om werkloosheid te bestrijden?

A: Ja. Een flexibeler arbeidsmarkt zorgt ervoor dat werkgevers minder bang zijn om personeel aan te nemen, en dat onze economie slagvaardiger kan inspelen op veranderingen. De flexibiliteit wordt vergroot door: De arbeidsovereenkomst zonder tussenkomst van derden te laten ontbinden. Voor ontbinding is geen voorafgaande toestemming meer nodig van de rechter of het CWI. Ontslagvergoedingen worden uitsluitend contractueel vastgelegd en belast bij uitbetaling. Ingeval de werknemer zich in zijn belangen benadeeld acht staat achteraf de weg naar de rechter open.

Q: Huisvesten van onverbeterlijke asociale in speciale wijken?

A: Een getto voor dit soort personen of gezinnen werkt averechts. Zoek wel geschikte plekken in de stad of wijk die ervoor zorgen dat de maatschappelijke overlast zeer beperkt is en er maximale controle en (her)integratie kan plaatsvinden.

Q: Probleemgezinnen onder dwang zorg opleggen?

A: Nee. Een onderdeel van een preventieve aanpak is om mensen die niet zelfstandig alle zaken goed kunnen regelen een passende begeleiding te geven. Wees terughoudend hiermee en ga uit van de eigen kracht van mensen.

Q: Bij een uitkering altijd huiscontroles uitvoeren?

A: Nee. Alleen indien er concrete aanwijzingen zijn van bedrog of fraude. Privacy en eigen verantwoordelijkheid zijn voor D66 een groot goed. Bedrog of fraude wel keihard aanpakken.

Q: Geen uitkering meer voor jongeren onder de 27 jaar, maar verplicht werken of opleiding volgen?

A: Ja, het volgen van een opleiding of het accepteren van werk is belangrijk om daarmee een plek te behouden in de maatschappij. Bij jongeren tot 27 moet altijd de wil en het interesse bestaan om de eigen verantwoordelijkheid op te pakken om te leren of te werken.

Q: Subsidie voor voedselbanken?

A: Nee, de voedselbank is een particulier initiatief en voorziet in een behoefte. De gemeente moet dit niet zelf financieren. Wij zijn wel verheugd dat de Houtense voedselbank een nieuw bestuur heeft waardoor een doorstart mogelijk wordt.

Q: Verhoging overheidssubsidies voor kinderopvang?

A: Ja. Kwalitatief hoogwaardige kinderopvang moet toegankelijk zijn voor werkenden, vrijwilligers en studerende, om de combinatie van zorg met werk of studie mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door de invoering van een kindgebonden budget.

Q: Maakt de gemeente geld vrij om jongeren aan het werk te krijgen?

A: Ja. Jeugdwerkloosheid wordt bestreden door werkloze jongeren tot 27 jaar in plaats van een uitkering, een opleidingsplek aan te bieden, waar mogelijk in samenwerking met het bedrijfsleven. Volgens D66 zullen de inkomensvervangende voorzieningen (vooral de WW) gericht moeten zijn op het zo snel mogelijk terugkeren in het actieve werkende leven. In een arbeidsmarkt waarin krapte ontstaat, moet daarom meer nadruk komen te liggen op activeren. In Houten gebeurt al veel op dit terrein. En D66 Houten wil dat de gemeente doorgaat met onder andere het re-integratieproject 'Vakwerk Houten' en het 'Jongerenloket'.

Q: Krijgen minima meer financiële steun?

A: Burgers hebben een eigen verantwoordelijkheid. Het betekent voor D66 dat mensen zelf actie moeten ondernemen en gemotiveerd zijn om uit de armoede te komen. Als mensen niet in staat zijn om de eigen verantwoordelijkheid te nemen, dan komen ze in aanmerking voor (langdurige) ondersteuning. D66 Houten vindt dat de gemeente Houten een ruimhartig minimabeleid sociale zaken heeft. Naast de basisuitkering (de bijstandsnorm) kent de gemeente een aantal extra faciliteiten (toeslagen), zoals verruiming van de langdurigheidtoeslag, verhoging van de gemeentelijke bijdrage in de kosten van de collectieve ziektekostenverzekering en een tegemoetkoming uit de eigen middelen op grond van de Regeling chronisch zieken, ouderen en gehandicapten.

Q: Wat is het doel van de WW?

A: Wat D66 betreft moeten de inkomensvervangende voorzieningen (vooral de WW) zijn gericht op het zo snel mogelijk terugkeren in het actieve werkende leven. Daarbij zal de WW

net als de bijstand door gemeenten worden uitgevoerd. Dit brengt belangrijke efficiencyvoordelen met zich mee en vermindert het schottenprobleem voor werkzoekenden.

Q: Voor wie is er kinderopvang?

A: Kwalitatief hoogwaardige kinderopvang moet toegankelijk zijn voor werkenden, vrijwilligers en studerende, om de combinatie van zorg met werk of studie mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door de invoering van een kindgebonden budget.

INTEGRATIE

Q: Spreiding van nieuwkomers over alle wijken?

A: Ja. D66 Houten is het hier mee eens. In goed overleg met de woningbouwcorporaties en de betrokken personen en gezinnen moet er gekeken worden naar de meest geschikte woningen voor deze doelgroepen.

Q: Taalcurssussen voor allochtonen apart voor mannen en vrouwen?

A: Ja, sinds 40 jaar is het een goede gewoonte in Nederland om scholing voor zowel mannen als vrouwen gezamenlijk aan te bieden en dit moet zo blijven.

Q: Stimuleren immigratie van geschoolde migranten?

A: Ja. D66 is voor een volwaardig Europees 'Blue Card' systeem, naar Amerikaans voorbeeld, dat de toelating van kennismigranten van buiten de Europese Unie vereenvoudigt. In de toekomst heeft Europa behoefte aan zowel hoog- als laagopgeleide werknemers om tekorten op de arbeidsmarkt aan te vullen, vooral ook in de zorg. Vooraf vaststellen of een migrant over voldoende vaardigheden beschikt om zich zelfstandig op de Europese arbeidsmarkt te bewegen is zowel in het belang van degene die ergens een nieuw leven wil beginnen als van de samenleving waarin dat nieuwe leven vorm moet krijgen.

Q: Beperking immigratie naar Nederland?

A: D66 wil zo min mogelijk belemmering voor het vrije verkeer van mensen binnen Europa, en dus van Europese arbeidsmigranten uit volwaardige EU-lidstaten. Daarom is D66 voor het onmiddellijk openstellen van onze arbeidsmarkt voor werknemers uit nieuwe lidstaten. Landen die bij de toetreding van de tien nieuwe lidstaten in 2004 geen eisen stelden aan nieuwe werknemers hebben hierdoor belangrijke voordelen behaald.

Q: Een Europees asielstelsel?

A: Jaarlijks komen veel bootvluchtelingen op zee om bij hun poging Europa te bereiken. Disproportioneel veel vluchtelingen komen aan in zuidelijke lidstaten. De oplossing is niet om alleen de muren van Fort Europa te verhogen. Daarom is een verbetering van het bestaande Europese asielbeleid dringend noodzakelijk, te beginnen met een betere werking van de Dublin conventies.

Q: Ontwikkeling van Europees asielbeleid?

A: Nederland moet een actieve rol gaan spelen bij het ontwikkelen van een ruimhartig Europees vluchtelingen- en asielbeleid. Nadruk moet daarbij liggen op preventie; bestrijden van extreme armoede, bemiddelen in conflictsituaties, hulp bieden bij rampen, het beschermen van mensenrechten, waardoor de noodzaak tot migratie en vluchten zal afnemen.

Q: Stimuleren van arbeidsmigratie binnen EU?

A: D66 wil de arbeidsmigratie binnen de Europese Unie stimuleren. De Europese arbeidsmarkt biedt mogelijkheden die nog onvoldoende belicht zijn. Krapte op de arbeidsmarkt in de ene lidstaat kan ondervangen worden door ruimte binnen een andere

lidstaat. De Europese Commissie heeft al stappen in deze richting gezet, onder andere door het oprichten van een Europese vacaturebank. Deze initiatieven moeten meer bekendheid krijgen en verder ontwikkeld worden. Een gewenst zijeffect is meer bekendheid van en begrip voor andere culturen binnen de Unie.

Q: Verplicht accepteren van onze normen en waarden door immigranten van buiten Europa?

A: Nee. Nederland heeft de afgelopen kabinetsperiode een integratiebeleid gevoerd dat gekenmerkt wordt door hardvochtigheid en willekeur. Het heeft vele vluchtelingen en immigranten onnodig hard getroffen en groot persoonlijk leed teweeg gebracht. Daarnaast is het internationale aanzien van Nederland geschaad. In het integratiedebat wordt gehamerd op de Nederlandse gebruiken en tradities, zonder besef dat deze al eeuwenlang beïnvloed worden door ontmoetingen met andere culturen. Het krampachtig vasthouden aan zogenaamde 'gezamenlijke' Nederlandse gebruiken heeft impliciet tot gevolg dat grote groepen van de Nederlandse bevolking worden uitgesloten. D66 wil af van het 'onder dwang' integreren en inburgeren. Een open samenleving in een globaliserende wereld biedt ruimte voor verschil. D66 verwacht wel van immigranten met een reguliere verblijfsvergunning dat zij met het oog op participatie in de samenleving zich de Nederlandse taal eigen maken. De overheid dient dit te faciliteren.

ONDERWIJS EN EDUCATIE

Q: Waarom herstel van de MAVO?

A: D66 wil een einde aan de eenheidsworst in het onderwijs, die alle leerlingen gelijk wil trekken. In het onderwijs is te weinig maatwerk om recht te doen aan diversiteit. Het VMBO moet meer 'op maat' kunnen werken. Leerlingen moeten kunnen doen waar ze voor kiezen en zich meer kunnen concentreren op waar ze goed in zijn. Meer vrijheid dus voor scholen om leerlingen iets extra's te bieden, of bij te scholen. D66 was tegen de afschaffing van de MAVO, en wil dan ook de belemmeringen voor deze opleidingsvorm wegnemen. De brede basisopleiding van de MAVO biedt meer kansen, meer keuzes en mogelijkheden om door te stromen naar de HAVO dan de VMBO theoretische leerweg.

Q: Welke kinderen krijgen een persoonsgebonden budget?

A: Voor leerlingen die extra zorg nodig hebben moet altijd worden bekeken waar zij het beste tot hun recht komen. Moeilijk lerende kinderen hebben écht speciaal onderwijs nodig, en kan dat soms beter op een aparte school. Talenten van lerenden worden onvoldoende ontwikkeld. Hoogbegaafde kinderen missen vaak de uitdaging op hun gewone school. Voor beide groepen wil D66 een rugzakje, ofwel 'persoonsgebonden budget' om extra hulp, leerondersteuning of juist extra leerstof in te kopen. Een toegekend rugzakje moet voor 100% ten goede komen aan het kind. D66 accepteert dat de kosten voor het speciaal onderwijs zullen toenemen en is van mening dat dit altijd aandacht bij de onderwijsbegroting zal moeten krijgen.

Q: Wat te doen aan taalachterstand bij kinderen?

A: Een op de veertien kinderen verlaat op dit moment de basisschool zonder echt te kunnen lezen en schrijven. Vaak ontstaat deze taalachterstand bij kinderen al voordat ze als kleuter de basisschool binnenkomen. D66 wil daarom een aanpak van voorkomen én genezen. Vanaf twee jaar moet de voorschoolse en vroegschoolse educatie beschikbaar zijn voor kinderen met een taalachterstand. Ook worden de ouders betrokken via taal en rekenprogramma's die aansluiten op de educatie van hun kinderen. Geen kind gaat van de basisschool af voor het kan lezen en schrijven. Dat moet bereikt worden door een extra taalles, een zomercursus en zondag een extra jaar basisschool.

Q: Verplichte zwemlessen voor alle scholieren?

A: D66 Houten vindt dat in een waterrijke gemeente als Houten elk kind moet kunnen zwemmen.

Q: Wat wil D66 met de brede school?

A: D66 kiest voor een verdere uitrol van het concept 'brede school'. D66 is altijd voorstander geweest van de brede school. De eerste stappen daarvoor zijn de afgelopen jaren gezet. Wij willen een verdere uitbreiding naar de andere wijken.

Q: Zijn onderwijsvernieuwingen nodig?

A: De overheid doet wat D66 betreft een forse stap terug. Weg met de onnodige regelgeving. Er is op scholen te veel organisatorische rompslomp. D66 wil de komende jaren dus ook geen grote onderwijsvernieuwingen vanuit Den Haag meer. Scholen mogen zelf onderwijsverbeteringen invoeren en zelf gaan kiezen voor het al dan niet invoeren van kleinere klassen, leerlingen meer op maat bedienen, het invoeren van een digitale leeromgeving of docenten meer ontwikkeltijd geven.

Q: Meer geld voor onderwijs?

A: Ja. Onderwijs geeft mensen de kans hun talenten maximaal te ontwikkelen. D66 heeft afgedwongen dat er 250 miljoen euro wordt uitgetrokken voor praktijklokalen in het vmbo. Daardoor verbouwen op dit moment 80% van de vmbo-scholen hun lokalen zodat ze hun leerlingen meer praktijkgericht onderwijs kunnen aanbieden. Er is stevig ingezet op de voor- en vroegschoolse educatie. Steeds meer kinderen kunnen hier van gebruik maken. Uiteindelijk moeten we natuurlijk toe naar 100% bereik. Het aantal brede scholen is verdubbeld en een voorstel van D66 om er in de komende 4 jaar nog 1000 te realiseren, is door de Kamer aangenomen.

Q: Beter onderwijs?

A: Ja. Ouders en school zijn onvoldoende partners in onderwijs en opvoeding. Scholen en instellingen weten zelf het beste wat goed is voor hun leerlingen en studenten. Zij kunnen zelf verantwoordelijkheid dragen voor het onderwijs dat zij bieden. Daarvoor is het nodig hen vertrouwen (in de vorm van geld en vrijheid) in plaats van wantrouwen (in de vorm van regels) te geven. Voorstellen van D66 voor sterkere medezeggenschap voor ouders, leerlingen en docenten zijn aangenomen en worden nu doorgevoerd.

Q: Brede school desgewenst ondersteunen?

A: Ja. Als de buurt, ouders en/of kinderen aangeven voorstander te zijn van een brede school die onderwijs combineert met bijvoorbeeld buitenschoolse opvang, sport, cultuur, huiswerkbegeleiding en/of welzijnsinstellingen, moet de lokale overheid (gemeente) hiervoor ruimte scheppen, ook uit niet-onderwijsbudgetten. Ontkokering van onderwijs- en welzijnsbeleid is nodig om integratie van onderwijs, cultuur en sport mogelijk te maken.

GEZONDHEID EN WELZIJN

Q: Waarom de gezondheidszorg in Nederland privatiseren?

A: Dit kan het beste in een systeem van gereguleerde, beperkte marktwerking in de zorg. Dit is een goede manier om de kosten van de zorg te beteugelen en tegelijkertijd de kwaliteit van de zorg te verhogen. Marktwerking kan alleen daar ingevoerd worden waar burgers daadwerkelijk kunnen kiezen. Voor acute zorg bijvoorbeeld geldt dit niet. Marktwerking ontslaat de overheid niet van haar algemene verantwoordelijkheid voor kwaliteit en toegankelijkheid van de noodzakelijke gezondheidszorg.

Q: Concurrentie eerste lijn met ziekenhuis stimuleren?

A: Ja. Zorgverzekeraars kunnen momenteel niet onderhandelen over het grootste deel van het budget. Daardoor heeft het voor hen nauwelijks zin te zoeken naar een ziekenhuis met de beste prijs-kwaliteit verhouding. Zorgverzekeraars moeten hier meer ruimte krijgen. Het financieringssysteem moet het mogelijk maken dat de eerste lijn (o.a. huisartsen, fysiotherapeuten, gezondheidscentra) beter met ziekenhuizen kan concurreren.

Q: Transparantie en kostenbesparing in de zorg vergroten?

A: Ja. D66 wil een verdere liberalisering van de zorginkoopmarkt. Prikkel inbouwen in AWBZ. Op dit moment zijn er geen prikkels om efficiënt zorg in te kopen voor ouderen en gehandicapten. Het is noodzakelijk aan de verzekeringskant deze prikkels wel te introduceren waardoor dit wél het geval zal zijn.

Q: Staan patiënt en hulpvraag centraal?

A: Ja. D66 steunt het huidige overheidsbeleid dat zich niet langer uitsluitend richt op regulering van het aanbod, maar vooral op versterking van de positie van de patiënt en het sturen op resultaat via de vraag. Met de toenemende vergrijzing en het voorzienbare personeelstekort in de zorg zal er de komende jaren een balans gevonden moeten worden tussen marktwerking en publiek aanbod en tussen solidariteit en eigen verantwoordelijkheid. D66 is van mening dat de wensen van burgers serieus genomen moeten worden. Patiënt en hulpvraag staan centraal. Dit kan het beste in een systeem van gereguleerde, beperkte marktwerking in de zorg. Dit is een goede manier om de kosten van de zorg te beteugelen en tegelijkertijd de kwaliteit van de zorg te verhogen.

Q: Altijd marktwerking in de zorg?

A: Nee. Marktwerking kan alleen daar ingevoerd worden waar burgers daadwerkelijk kunnen kiezen. Voor acute zorg bijvoorbeeld geldt dit niet. Marktwerking ontslaat de overheid niet van haar algemene verantwoordelijkheid voor kwaliteit en toegankelijkheid van de noodzakelijke gezondheidszorg. En voor de bescherming van kinderen die in de knel zitten.

Q: Waarom persoonsgebonden budgetten toepassen?

A: Persoonsgebonden budgetten vergroten de keuzevrijheid en autonomie van de patiënt en moeten zo vaak mogelijk worden toegepast. Om de bureaucratische lasten voor de burger te verminderen hoeft het eerste deel van het budget (bijvoorbeeld tot een bedrag van € 5.000) niet volledig administratief verantwoord te worden.

Q: Kunnen ouderen langer thuis blijven wonen?

A: Ja. Wat D66 betreft dient de positie van ouderen die zo lang mogelijk thuis willen blijven wonen, versterkt te worden. Daarom wil D66 goed gekwalificeerde thuiszorg, technologische innovaties en andere ondersteuning. Door gemeentes moet meer 'levensloopbestendig' gebouwd worden. Eerstelijnszorg moet zoveel mogelijk geïntegreerd worden in wooncomplexen

Q: Mantelzorg ontlasten?

A: Ja. Met de toegenomen vraag naar zorg, personeelsschaarste en de introductie van de WMO worden de mantelzorgers steeds zwaarder belast. D66 vindt dat de mantelzorg ontlast dient te worden en dat de thuiszorg meer taken van de mantelzorg moet overnemen. Daarnaast moeten mantelzorgers bij hun waardevolle werk meer steun krijgen, bijvoorbeeld in de vorm van fiscale maatregelen. Ook dienen de mogelijkheden voor momenten vrijaf, "respijtzorg", verruimd te worden en beter bekend te worden.

Q: Verbetering zorg?

A: Ja. Komende decennia zullen de kosten van de zorg als gevolg van vergrijzing en technologische innovaties sterk stijgen. Als gevolg hiervan zullen er niet alleen discussies ontstaan over de wezenlijke ethische aspecten, maar ook over de verdeling van schaarse middelen, de grenzen van de solidariteit en de toelating van nieuwe voorzieningen in het

zorgaanbod. D66 pleit ervoor om bij het maken van dergelijke pijnlijke keuzes een transparant, democratisch proces te ontwerpen waarin betrokkenen in de gezondheidszorg (vooral zorgverleners en patiënten) een belangrijke rol spelen. Overwegingen van kosteneffectiviteit kunnen in een dergelijk keuzeprocess een hulpmiddel zijn, maar nooit de plaats van het democratische proces innemen. De politiek bepaalt de grenzen van de zorg, niet de zorgverzekeraar.

Q: Cliëntgerichte wijkcentra introduceren?

A: Ja. Gemeentes hebben meer zicht op wat lokaal mogelijk en wenselijk is. Daarom wil D66 zoveel mogelijk zorgvoorzieningen lokaal organiseren. Om de individuele vraag van de patiënt zoveel mogelijk centraal te stellen pleit D66 voor de introductie van laagdrempelige, cliëntgerichte wijkcentra, die zowel medische als maatschappelijke zorg en ondersteuning bieden. Financiering vindt plaats door een verschuiving te laten plaatsvinden van de AWBZ naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

Q: Hoe wordt de WMO ingevoerd?

A: Zorgvuldig. In 2007 is in de gemeente de Wet Maatschappelijke Ondersteuning ingevoerd. Deze wet beoogt welzijnsbeleid, het beleid rondom voorzieningen voor gehandicapten en ouderen, en de thuiszorg goed op elkaar af te stemmen. Een zorgvuldige invoering en voldoende financiële middelen voor de gemeente zijn daarvoor een voorwaarde: de WMO is géén bezuiniging. D66 wil dat organisaties van gehandicapten en ouderen in elke gemeente nauw betrokken zijn bij de te maken keuzes, en dat hulp en voorzieningen van hoge kwaliteit zijn.

Q: Hoe wil D66 de WMO evalueren?

A: Bij de evaluatie van de WMO zal in het bijzonder worden gekeken naar structurele nadelige effecten, bijvoorbeeld voor vrouwelijke mantelzorgers. D66 is tegen verdere overheveling van AWBZ-aanspraken naar gemeenten. Eerst moet blijken hoe de WMO in de praktijk uitpakt.

BOUWEN, WONEN EN GROEN

Q: Hoogbouw in het centrum?

A: Waar dat kwalitatief qua woonomgeving en groenstructuur past mag er van D66 Houten hoger gebouwd worden dan de gebruikelijke 3 woonlagen. Daarbij is afwisseling voor ons belangrijk, dus geen woonblokken met monotone bouwhoogten en geen grote flatgebouwen. Met hoogbouw komen er meer woningen op kostbare vierkante meters.

Q: Sociale huurwoningen in Houten?

A: Ja. D66 is van mening dat minimaal dertig procent van alle nieuwbouw sociale huurwoningen zijn. Voor mensen met een smalle beurs moeten er voldoende huurwoningen zijn. Studenten, ouderen en starters krijgen hierdoor betere kansen op een passende woning. Dit bevordert de doorstroming, want D66 Houten vindt dat de wachttijden voor nieuwe huurwoningen nu onacceptabel lang zijn.

Q: Geen vergunning meer nodig voor het verbouwen van huis?

A: D66 Houten is voor zelfregulering. Dit leidt tot aanzienlijke lastenverlichting en minder bureaucratie. Zo wordt de uitvoering van regels beter gewaarborgd en ligt de verantwoordelijkheid daar waar hij hoort: bij de mensen zelf. Maar het zondermeer afschaffen van bouwvergunningen kan niet, dit hangt sterk af van de soort verbouwing. Want de overheid verwacht dat er volgens de regels geopereerd wordt, doet steekproefcontrole en certificeert aannemers. Verder geldt dat als de gemeente nalaat binnen de wettelijke

termijnen de vergunning te weigeren of aanvullende vragen te stellen de vergunning geacht wordt te zijn verleend.

Q: Omzetten van sociale woningen in koopwoningen?

A: Ja. D66 Houten richt het woningbeleid op doorstroming. Wij zijn voor het omzetten van sociale woningbouw naar woningen voor middeninkomens. Dus als mensen hun huurwoning willen kopen, dan moeten daar mogelijkheden voor zijn. Wij streven immers naar economische zelfstandigheid.

Q: Starten we nieuwe bouwprojecten, ook al gaat dat ten koste van groen?

A: Nee. Nieuwe bouwprojecten alleen indien de toegevoegde waarde vaststaat en de locatiekeuze past binnen de condities van duurzaamheid, CO₂-neutraal en (eventueel) Cradle-to-Cradle (C2C).

Q: Leegstaande kantoorpanden ombouwen tot woningen?

A: Wat D66 Houten betreft is vanuit de gemeente enige terughoudendheid op zijn plaats. De ombouw van leegstaande kantoorpanden naar woningen is technisch meestal zeer complex, en dus vrij kostbaar. Zonder een ingrijpende renovatie lenen kantoorruimten zich nauwelijks voor woonruimten. D66 Houten ziet wel mogelijkheden om kavels die bedoeld zijn voor kantoren alsnog een woningbestemming te geven.

Q: Wat doen we met groengebieden bij inbreiding?

A: Bij het 'inbreiden', het bouwen binnen de Rondweg, dienen de groengebieden te worden ontzien. Voor de leefbaarheid in de wijken en speelmogelijkheid voor de kinderen is het nodig dat er veel groen ligt in en tussen wijken. Bij de stedenbouwkundige opzet is daar veel aandacht aan gegeven. We moeten nu niet de fout maken om sommige van die groene gebieden op te offeren aan de bouw van woningen.

Q: Waar komen er nieuwe woningen?

A: Wij zijn voor een verantwoorde groei van het aantal woningen op daarvoor geschikte locaties binnen de Rondweg. De vraag naar nieuwbouwwoningen is sterk conjunctuurgevoelig, daarom dient de verhouding koop-huur aangepast te zijn aan de marktvraag, omdat D66 geen té grote financiële risico's wil lopen door te ambitieuze doelstellingen.

ECONOMIE

Q: Winkels mogen alle zondagen geopend zijn?

A: Ondernemers moeten zelf de keuze en afweging maken op welke dagen ze open willen zijn. Geen onnodige regelgeving en verboden vanuit de gemeente; geen betutteling.

Q: Economische crisis bestrijden door grote bouwprojecten versneld uitvoeren?

A: Alleen indien de economische toegevoegde waarde vaststaat en de investering directe invloed heeft op de regionale economie.

Q: Geen nieuwe industrieterreinen?

A: Om groei te kunnen creëren en ruimte te scheppen voor kennis economie en duurzame projecten is misschien in de toekomst uitbreiding van een industrieterrein gewenst. Natuurlijk wel met alle daarbij behorende maatregelen van natuur compensatie, herinrichting van overige terreinen en regionale afstemming. Daarom wil D66 Houten, dat nu eerst het terrein de Doornkade wordt gerevitaliseerd.

Q: Zijn winkels op alle zondagen open?

A: De huidige bepaling maakt het voor de gemeente mogelijk, indien gewenst, 12 zondagen per jaar winkels toestemming te geven om hun deuren te openen. D66 Houten wil dat de wet juist wordt verruimd, als de huidige regels niet bevredigend zijn. Het wel of niet benutten van de zondagen is echter een aangelegenheid van ondernemers, hun brancheorganisaties en consumenten. Honderdduizenden mensen doen in Nederland hun boodschappen op zondag, omdat ze bijvoorbeeld werken op zaterdag. Sommige mensen willen op zondag naar de kerk; anderen naar de bibliotheek; weer anderen naar de voetbalvereniging. Dat kan op dit moment allemaal en niemand heeft zo last van elkaar. De regels moeten worden aangepast aan deze mensen en niet andersom. Dat moeten we niet van bovenaf opleggen, geen betutteling door de overheid.

Q: Komt er meer horeca in plaats van winkels op het Rond?

A: Dit is geen taak voor de lokale overheid. Burgers, consumenten, belangenorganisaties en ondernemers zijn hier niet mee gebaat. Het bedrijfsleven moet dit op basis van eigen kracht zelf kunnen uitmaken. Winkelier en cafébaas zijn namelijk verantwoordelijk voor het ondernemingsplan en dragen het ondernemersrisico. Wel vindt D66 Houten dat er een gevarieerder aanbod aan winkels en horeca voor alle doelgroepen moet komen waarbij vooral meer onderlinge concurrentie moet worden gecreëerd. Dit komt ten goede aan de kwaliteit, de diversiteit van het aanbod en zeker aan de keuzevrijheid van de consument.

Q: Zijn zzp-ers belangrijk voor Houten?

A: Ja. Zelfstandigen zonder personeel (zzp-ers) zijn een onmisbare schakel in de Houtense economie. Ze dragen bij aan economische kracht en leefbaarheid. D66 Houten wil extra faciliteiten, meer aandacht en waar mogelijk meer voorkeur voor 'eigen' jonge bedrijven en beginners: in het bijzonder voor eenmanszaken en in de creatieve sector, diensten en IT bedrijven.

Q: Doorgaan met economische hervormingen?

A: Ja. Concurrenieren op prijsefficiëntie of kwaliteit is niet meer voldoende. Productiviteit, talent, kennis en internationale gerichtheid zijn cruciaal. Het gaat ook hier om mensen die het verschil zullen maken. D66 is overtuigd van de kracht en de vindingrijkheid van mensen en bedrijven. De wijze waarop fiscale en andere regelingen zijn ingericht moet aansluiten bij de veranderende economie. Daarin zijn steeds meer zelfstandigen zonder personeel (zzp-ers) actief, blijken flexibele samenwerkingsverbanden te ontstaan en weer te verdwijnen.

Q: Waarom minder regels voor bedrijfsleven?

A: De explosieve groei van de handel via internetsites, die zich niets meer van traditionele landsgrenzen aantrekt, illustreert de dynamiek van een economie waarbij de overheid per definitie achter de feiten aanloopt. D66 ziet bedrijvigheid dan ook niet ontstaan door subsidies, maar door voorwaarden te scheppen en barrières weg te nemen; minder regels. D66 wil in een open en concurrerende economie een sterke overheid die de marktontwikkelingen volgt en stimuleert, ook op gemeentelijk niveau.

Q: Mag economische ontwikkeling ten koste gaan van de natuur?

A: Nee. Ecosystemen hebben ook een internationaal economisch belang. De gemeente kan onder andere bijdragen aan vergroening en verduurzaming van de economie door haar inkoopbeleid daarop in te stellen en maatregelen te treffen.

Q: Waarom investeren in milieuvriendelijke energie?

A: Het gebruik van fossiele brandstoffen heeft een verwoestend effect op het leefmilieu. De opwarming van de aarde zorgt ook voor toenemende droogte en het stijgen van de zeespiegel. Het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen is niet alleen in het belang van het milieu. Ook de grote afhankelijkheid van instabiele regio's is een reden om in te zetten op alternatieve energiebronnen. Tijdens de oliecrisis in de jaren zeventig heeft

Nederland de gevolgen al ervaren. De gascrisis die begin 2006 werd veroorzaakt door onenigheid tussen Rusland en Oekraïne is de meest recente illustratie van de grote politieke gevoeligheid.

Q: Overbodige regels wegnemen?

A: Ja. Met het wegnemen van barrières om van Nederland een werkelijk concurrerende, innoverende en flexibele economie te maken is nog maar nauwelijks begonnen. Om daar in succesvol te zijn vindt D66 dat vertrouwen in vindingrijkheid van de mensen als ondernemer voorop moet staan bij verschillende beslissingen die nu dringend op ons afkomen. Dat betekent het vrijmaken van markten voor nieuwkomers. Dat betekent ook het wegnemen van barrières voor outsiders op de arbeidsmarkt.

Q: Wat is het belang van kinderopvang?

A: D66 ziet kinderopvang als een basisvoorwaarde om zorg en werk te kunnen combineren. Kinderopvang moet daarom zo toegankelijk mogelijk zijn voor allen die op hun manier met werk, studie of als vrijwilliger aan de samenleving willen participeren. Zelf kunnen kiezen voor en onderhandelen met een instelling over openingstijden en het aangeboden serviceniveau is een voordeel van de Wet Kinderopvang. D66 wil wél af van de complexe subsidiestructuur en alle ouders via de loonheffing en/of andere belastingen zelf laten beschikken over het werkgeversdeel van de toeslag kinderopvang.

VERKEER EN VERVOER

Q: Gebruik van openbaar vervoer door het heffen van milieubelasting?

A: Ja. Transport en mobiliteit zijn een belangrijke factor in milieuvervuiling en gebruik van fossiele brandstoffen. Mobiliteit in Europa kan en moet efficiënter en duurzamer worden. Gezien de negatieve effecten op het milieu pleit D66 voor het terugdringen van goederen en personenvervoer over de weg, ten gunste van het vervoer over spoor en water. Tenslotte pleit D66 ervoor dat investeringen ten behoeve van de uitbreiding van het Europese netwerk van hogesnelheidstreinen versneld moet worden ingezet. D66 wil dat een vliegtax op Europees niveau wordt ingevoerd zodat er geen concurrentievervalsing optreedt, en vervolgens op mondiaal niveau. De opbrengsten moeten dan ook ten goede komen aan duurzame ontwikkelingen in de mobiliteit, niet aan de algemene begroting.

Q: Vervangt de kilometerheffing de motorrijtuigenbelasting?

A: Ja. Naast investeringen in Openbaar Vervoer en het bestaande wegennet moeten mensen ook slimmer gebruik maken van de auto. D66 wil zo snel mogelijk een kilometerheffing voor personenauto's invoeren. Zo worden automobilisten die niet per sé in de spits hoeven te rijden gestimuleerd op een ander moment gebruik van de weg te maken. Hierdoor nemen de files af. Vieze auto's worden ook zwaarder belast dan schone. Introductie van deze heffingen moet de huidige generieke motorrijtuigenbelasting vervangen zodat de kilometerheffing niet leidt tot een verzwaring van de lasten.

Q: Betaald parkeren in de kleine kernen?

A: Niet doen. Parkeren in de kleine kernen bij de winkels e.d. moet gratis zijn en blijven.

Q: Een autovrij plein in het Oude Dorp?

A: Nee. Voor de continuïteit van Het Plein als levendig hart van Houten zou het autovrij worden de doodsteek zijn. De aanwezige detailhandel en horeca zijn sterk afhankelijk van de bereikbaarheid met de (vracht)auto. En overdag willen veel inwoners tijdens de openingstijden van de winkels hier kort parkeren. In verband met de verkeersveiligheid vindt D66 Houten wel dat enkele parkeerplaatsen bij de muziekkoepeel moeten verdwijnen in ruil voor voldoende parkeerplaatsen in de directe omgeving van het Plein.

Q: Meer fietsenstallingen in plaats van parkeerplaatsen?

A: Nee. D66 Houten wil een goede mix; Houten is immers fietsstad. Met de komst van het fietstransferium zijn er voldoende fietsenstallingen in Houten. Voor D66 is het lange termijn ideaalbeeld een stad met goede doorstroming van het verkeer, ook het noodzakelijk autoverkeer. D66 Houten vindt dat de auto normaal onderdeel uitmaakt van het leven van bewoners en bedrijven. Ook de bezoeker die echt met de auto moet komen, moet dat kunnen doen (en betaalt het parkeertarief). Daarom wil D66 Houten geen openbare parkeerplaatsen inruilen voor meer fietsenstallingen.

Q: In het centrum betaald parkeren?

A: Nee. D66 Houten vindt dat er een parkeerregeling in het centrum nodig is. Met de huidige blauwe zone en parkeergarages is er voldoende parkeerruimte en beleid. Dit parkeerbeleid blijkt een goed instrument om niet noodzakelijk autoverkeer te weren uit het centrum en zo de verkeersdoorstroming te verbeteren. Dat beleid moet worden doorgezet.

Q: Meer parkeerplaatsen in wijken?

A: In sommige wijken is er te weinig parkeerruimte. Deels wordt dit veroorzaakt omdat bewoners auto's niet op de daarvoor bedoelde plekken op de eigen grond parkeren. Dat is ongewenst. Bij problemen is D66 Houten voor overleg met bewoners en maatwerk. Maar wij willen niet dat het inrichten van nieuwe parkeerplaatsen ten koste gaat van de groene ruimte in wijken.

Q: Maximumsnelheid op de Rondweg naar 70 km/uur?

A: Ja. Voor een goede doorstroming op De Rondweg is een gelijke snelheid gewenst. Volgens D66 Houten leent verkeerskundig De Rondweg zich voor gebruik op de maximaal toegestane snelheid van 70 kilometer per uur. Wat D66 Houten betreft leidt dit tot beter verkeersgedrag en vlottere verkeersafwikkeling naar de inprickers met minder vervuiling, minder geluidsoverlast en verhoging van de verkeersveiligheid. Zodra het bouwverkeer er niet meer is, worden huidige snelheidsbeperkingen aangepast. Met andere woorden een betere regeling van de verkeerslichten zodat er een groene stroom ontstaat, en het zuidwestelijke deel van de Rondweg heeft geen 50 km/uur beperking meer.

KUNST EN CULTUUR

Q: Wordt er op kunst en cultuur bezuinigd?

A: De gemeente heeft hier een rol, want kunst en cultuur zijn onmisbaar voor de Houtense samenleving. D66 Houten ziet kunst en cultuur als een waardevol doel op zichzelf en niet eenzijdig als een instrument voor het bereiken van andere beleidsdoelstellingen. D66 vindt dat als wij daadwerkelijk in een situatie van bezuinigingen terecht mochten komen, dan bestaan er voor ons op voorhand geen heilige huisjes. Hoezeer kunst en cultuur ons ook aan het hart ligt. Want wij kunnen het ons niet permitteren om kunst en cultuur hier te ontzien, omdat D66 Houten geen hogere lasten voor de burger wil.

Q: Sociaal-culturele centra ook in Houten-Noord?

A: Wij willen dat Houten-Noord (en ook de kleinen kernen) niet vergeten worden. D66 wil in de wijken Noord-Oost en Noord-West multifunctionele sociaal-culturele centra, vergelijkbaar met Schoneveld en de Vuurtoren. De laatste jaren was de aandacht van het sociaal-cultureel werk vooral gericht op de vinex-wijk. Ja, het heeft (terecht) twee fraaie multifunctionele centra opgeleverd.

DUURZAAMHEID, NATUUR EN MILIEU

Q: Welke lokale energieproductie streeft D66 na?

A: Technische mogelijkheden, gecombineerd met stimulerende maatregelen van de overheid maken het in toenemende mate mogelijk dat particulieren en bedrijven een deel van de energie die ze nodig hebben zelf opwekken of soms leveren aan het energiebedrijf. De gemeente moet stimuleren dat van deze mogelijkheden gebruik gemaakt wordt waarbij woningen, gebouwen, boerderijen en bedrijven zowel energieproducent als energie leverancier zijn.

Q: Stimuleren van duurzame energie (zoals zonne- of windenergie), zelfs als dit hogere energiekosten met zich meebrengt?

A: Ja. D66 is van mening dat het aandeel van alternatieve energiebronnen (zon, wind, water) dient te worden uitgebreid tot 20% van de totale energievoorziening in de komende twaalf jaar. Met een gemeenschappelijk Europees programma zouden miljarden euro's vrij moeten komen voor het ontwikkelen van zonnekrachtcentrales, windmolens op zee, de toepassing van waterstoftechnologie en het verbeteren van elektriciteitsnetten. Het bedrag dat nu wordt uitgetrokken voor gezamenlijk onderzoek naar duurzame energie moet worden vertienvoudigd naar 5 miljard euro tot 2013. Hernieuwbare energie is de industrie van de toekomst.

Q: Stop op subsidies vervuilende industrieën en fossiele brandstoffen?

A: Milieukosten zijn nog te weinig onderdeel van de prijsvorming. Hierin moet verandering komen. In plaats van fossiele brandstoffen zoals steenkool te subsidiëren, is D66 voor het heffen van een uniforme Europese CO₂-belasting op het verbruik van fossiele brandstoffen. De opbrengsten van deze CO₂-belasting moeten in een Duurzaam Energie Fonds geïnvesteerd worden, waarmee hernieuwbare energiebronnen sneller ontwikkeld en toegepast kunnen worden. Bijkomend voordeel is dat bedrijven en consumenten geprikkeld worden om zuiniger te produceren en consumeren als fossiele brandstoffen duurder worden. D66 is voorstander van een Europees systeem van CO₂-emissiehandel.

Q: Komen er meer windmolens in Houten?

A: Duurzame maatregelen, daar staat D66 Houten voor. Klimaatverandering tegen gaan met een revolutie in onze energievoorziening door kleinschalige gemeentelijke opwekking van zon- en windenergie maakt bijvoorbeeld een grootschalige nieuwe kerncentrale overbodig. Zo steunt D66 Houten het windmolenplan 'Goyerbrug', omdat deze windturbines een essentiële bijdrage leveren aan het behalen van de gemeentelijke doelstelling: 11% duurzame energie. Natuurlijk, stimuleren we ook het installeren van kleine windturbines (zogenaamde dakmolentjes of slagroomkloppers) door particulieren. Als het aan D66 ligt gaan we in Houten ook meer microwarmtekrachtkoppeling en zonnepanelen gebruiken.

Q: Subsidieert gemeente duurzame woningbouw?

A: Als het aan D66 Houten ligt gaan we duurzaam en energieneutraal wonen. Want alle maatregelen om de opwarming van de aarde, verkwistend grondstoffengebruik en energievervalsing te bestrijden moeten worden aangemoedigd. D66 Houten vindt dat je als burger best mag verwachten dat de gemeente uitdrukkelijk naar oplossingen zoekt. Een hogere energieprestatienorm per woning heeft onze voorkeur. Het is veel goedkoper omdat direct bij nieuwbouw te doen in plaats van achteraf aanpassen van bestaande woningen. Ja, duurzaam en toekomstbestendig wonen en leven zijn we verplicht aan komende generaties.

Q: Werkt gemeente klimaatneutraal, ook al leidt dit tot hogere kosten?

A: D66 Houten staat voor een gemeente die als organisatie CO₂-neutraal (niet bijdragend aan het broeikaseffect) gaat werken. Het ambtelijk apparaat moet hier het voorbeeld geven, waarbij de investeringen op termijn worden terugverdiend. Deze doelstelling kan waarschijnlijk gehaald worden, maar niet in 2025. Een meer realistisch streefjaar zou zijn 2035. Er is simpelweg veel meer tijd nodig, omdat bijvoorbeeld dagelijks

betere ideeën en kosteffectievere technologieën worden ontwikkeld. Het is ons streven om samen met het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen in Houten een plan te maken waarmee de hele gemeente op zo kort mogelijke termijn klimaatneutraal gemaakt wordt.

Q: Hoe realistisch is de Houtense 11% doelstelling?

A: D66 wil een discussie over de invulling van de 11% doelstelling voor duurzame energie. Daarbij steunen wij de plannen om ook in Houten een aantal windmolens te plaatsen. Wij zijn voorstander van duurzame energie. Daar zal ook Houten een bijdrage aan moeten leveren. Windmolens zijn niet de enige oplossing al zullen we er niet aan kunnen ontkomen, willen we de doelstellingen willen halen.

Q: Waarom is een groen energieverdrag nodig?

A: Met een gemeenschappelijk Europese programma zouden miljarden euro's vrij moeten komen voor het ontwikkelen van zonnekrachtcentrales, wind op zee, de toepassing van waterstoftechnologie en het verbeteren van de elektriciteitsnetten. D66 wil daarom één groen Europees energiebeleid. Het bedrag dat nu wordt uitgetrokken voor gezamenlijk onderzoek naar duurzame energie moet worden vertienvoudigd naar vijf miljard euro tot 2013.

Q: Hoe denkt D66 over kernenergie?

A: Met de huidige stand van de techniek en de kosten hebben nieuwe kerncentrales niet de eerste voorkeur van D66 en krijgen geen financiële steun van de overheid. Bestaande kerncentrales kunnen een rol spelen in het overbruggen van de tijd naar een duurzame energiehuishouding en kunnen eventueel later sluiten. Onderzoek naar betere verwerking van het kernafval moet doorgaan. De kosten van risico's voor ongevallen die de bevolking kunnen treffen dienen door de producenten zelf te worden gedragen op vergelijkbare wijze zoals dat geldt voor andere risicobedrijven en mogen niet afgewenteld worden op de omgeving.

Q: Is zonne-energie wel een optie voor Houten?

A: Zonne-energie heeft een veel grotere opbrengst in Noord-Afrika dan in Nederland. Nederland moet daarom een bilateraal verdrag sluiten met landen in Noord-Afrika waardoor investeringen in zonne-energie aldaar eveneens kunnen profiteren van een vaste terugleververgoeding van zonnestroom aan het elektriciteitsnet.

JEUGD EN GEZIN

Q: Wat doet D66 met de “leefomgeving” voor jeugd en jongeren?

A: Verbeteren. Voor zover jongeren overlast veroorzaken is het beter dit te voorkomen dan alleen achteraf te bestraffen. Daarvoor dient en voldoende gelegenheid te zijn voor de jongeren om zich in de vrije tijd uit te leven (sport, verenigingsleven, recreatie). Hoewel het altijd beter kan is D66 van mening dat er in Houten veel gedaan wordt voor jongeren. Veel jongeren in Houten nemen op een positieve wijze deel aan het gemeenschapsleven. Dat positieve beeld overheerst bij D66; een positieve prikkel in plaats van te werken met repressief optreden op basis van 'overlast'.

Q: Verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18?

A: Ja. De Tweede Kamer werkt momenteel aan een nieuwe wet waarin de eerste stappen worden gezet naar leeftijdsverhoging, van 16 naar 18 jaar. Het optrekken van de leeftijdsgrens in heel Nederland naar 18 is symboolwetgeving. D66 gaat hierin niet mee, omdat een gerichte aanpak van probleemgroepen veel effectiever is. Om overmatig alcoholgebruik tegen te gaan moet het verkoopverbod aan jongeren onder de 16 jaar strenger gehandhaafd worden; de overheidscontrole van dit verbod is al lastig genoeg. Jongeren van die leeftijd zijn immers in de groei en drankgebruik is bij hen extra schadelijk.

Niet alleen verkopers van alcohol, maar ook ouders en kinderen moeten hiervoor wettelijk aansprakelijk worden. Wat D66 Houten betreft moet er meer voorlichting e.d. komen over de gevolgen van overmatig alcoholgebruik.

Q: Een coffeeshop in Houten?

A: D66 Houten verzet zich tegen de neoconservatieve houding, die praktische oplossingen rond drugs in de weg staat. Een open klimaat is essentieel, juist voor voorlichting. De gedoogde coffeeshops waarin softdrugs mogen worden verkocht hebben hun waarde bewezen. Een gereguleerde coffeeshop kan een manier zijn om meer grip te krijgen op gebruik en overlast van wietrunners. De handel verdwijnt voor een deel van de straat. D66 wil een kleinschalige coffeeshop in de randzone toestaan mits er draagvlak is onder de Houtense bevolking. Maar niet nabij scholen en met strikte handhaving van het verkoopverbod onder de 18. Dus pasjessysteem.

Q: Waarom gedogen van het persoonlijk gebruik van soft drugs?

A: Omdat dit een goede zaak is. Regulering teelt van softdrugs. De coffeeshops waarin softdrugs mogen worden verkocht hebben hun waarde bewezen. D66 wenst uiteindelijk een echte legalisering van softdrugs, waartoe de internationale verdragen dienen te worden gewijzigd. Nederland moet zich hier in het buitenland hard voor maken.

Q: Zondagsrust in Houten?

A: De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van iedere inwoner, ongeacht opvattingen, geloofsovertuiging, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en –uiting, zijn voor D66 Houten centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschied. Dus de politiek moet respect tonen voor religieuze waarden en principes, maar het regelen van de zondagsrust is geen taak van de gemeente. D66 Houten stelt dat er op dit moment geen problemen zijn met de wet. Echter, een wetswijziging door het kabinet Balkenende IV zal leiden tot enorme lastenverzwaring en rechtsonzekerheid bij gemeenten en de burger.

Q: Hoe regelt D66 de toegang tot ouders in probleemgezinnen?

A: Veel kinderen met problemen komen uit gezinnen waarin de ouders onvoldoende (kunnen) functioneren. Op dit moment krijgen jeugdartsen van de GGD en medewerkers van jeugdzorg geen, of moeilijk toegang tot de ouders. Dit leidt tot vervolgschade, zowel bij dat kind als bij de kinderen die eventueel later worden geboren. Daarom moet toegang tot die ouders, ook voor andere aanvullende hulpverleners, nu adequaat geregeld worden.

Q: Bezoek consultatiebureaus?

A: Wat D66 betreft gaat het bezoek naar 100%. Ouders worden verplicht met hun kind het consultatiebureau te bezoeken. Alle kinderen die niet verschijnen op het consultatiebureau worden gemeld bij Bureau Jeugdzorg en actief opgespoord. Waar nodig gaat iemand op huisbezoek om te zorgen dat een afspraak op het consultatiebureau nagekomen wordt. Dat kan iemand zijn van het consultatiebureau of van Bureau Jeugdzorg.

Q: Verplichte ondersteuning voor ouders?

A: Ja. Te vaak constateert Bureau Jeugdzorg dat ouders opvoedingsondersteuning nodig hebben om de kinderen voldoende goed te kunnen helpen. Deze opvoedingsondersteuning wordt verplicht gesteld.

Q: Vermindering bureaucratie?

A: Ja. In de jeugdzorg gaat veel tijd verloren aan overleg tussen verschillende hulpverleningsinstanties. D66 wil een eind maken aan de bureaucratie en de verkokering. Daarom dient ten minste zeventig procent van de mensen in de jeugdzorg uit directe

hulpverleners te bestaan. Ook wil D66 dat er binnen 24 uur een huisbezoek wordt afgelegd als er een serieuze melding van kindermishandeling binnenkomt.

Q: Aanpak van gezinsproblemen?

A: D66 Houten vertrouwt op de eigen kracht van mensen. Zo zijn zij zelf verantwoordelijk om problemen op te lossen. Voor Houtenaren die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Via SWOH en andere organisaties wordt adequate hulp geboden voor diegenen die dat nodig hebben. D66 vindt niet dat de gemeente een rol heeft om zondermeer in te grijpen bij problemen achter de voordeur. Wij zijn hier zeer terughoudend. In uitzonderlijke situaties, zoals een crisisindicatie bij psychiatrische patiënten, kan er reden zijn om hiervan af te wijken.

SPORT EN RECREATIE

Q: Geen alcohol in sportkantines?

A: Nee. D66 Houten denkt dat sportkantines dat zelf moeten uitmaken. Daarnaast is het gelag een noodzakelijke bron van inkomsten. D66 Houten vindt dat de bestuurders van sportverenigingen verantwoordelijk zijn om alcoholmisbruik te voorkomen. En natuurlijk hebben de sporters een eigen verantwoordelijkheid in het gebruik van alcohol. Het verbod op alcoholgebruik onder 16 dient ook in de sportkantines streng te worden gehandhaafd.

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Q: Komt er cameratoezicht in het centrum?

A: Nee, cameratoezicht een ernstige inbreuk op de privacy is; het beperkt de vrijheid van mensen. D66 Houten vindt dat de problemen in het centrum niet van dien aard zijn dat cameragebruik gerechtvaardigd is. Afgezien nog van de financiële (maatschappelijke) lasten, zoals kosten voor materiaal, onderhoud en personeel. Ook hier geldt alleen daar invoeren waar de noodzaak en toegevoegde waarde is aangetoond.

Q: Waarom geen straatcoaches in plaats van politieagenten?

A: D66 Houten gaat voor preventie en het extra inzetten op de aanpak van risicogroepen. Straatcoaches hebben geheel andere taken en kunnen niet in de taken van politieagenten treden. Zij zijn er niet voor opgeleid, maar ook niet voor bedoeld. Politie op straat, zichtbare politie, is belangrijk in wijken waar overlast is. Straatcoaches kunnen daar groepen die overlast veroorzaken begeleiden.

Q: Mag preventief fouilleren?

A: Niet doen, omdat privacy voor ons een groot goed is. Fouilleren door de politie alleen wanneer er echt aanleiding toe is, dit voorkomt willekeur.

Q: Criminelen strenger straffen?

A: We moeten ons bewust zijn van het feit dat niet alle maatschappelijke problemen die tot onveiligheid leiden opgelost kunnen worden door het uitvaardigen van een verbod of het verhogen van de strafmaat.

Q: Ben je de brommer kwijt bij twee overtredingen?

A: Nee. D66 Houten vindt dat proportionaliteit (niet meer dan nodig) door de toezichthouder (politie) hier essentieel is. We moeten ons bewust zijn van het feit dat niet alle maatschappelijke problemen die tot onveiligheid leiden opgelost kunnen worden door het verhogen van de strafmaat. Het is steeds zoeken naar een compromis tussen rechtvaardig, effectief, begrijpelijk, bureaucratie en administratief betaalbaar.

Q: Verbetering van openingstijden politiebureau?

A: Burgers klagen veel over de onbereikbaarheid van de politie. Hoewel dit grotendeels een bovengemeentelijk problematiek is, kan Houten toch een positieve bijdrage leveren door een langere openstelling van het politiebureau. D66 pleit voor verruiming van de openingstijden van het politiebureau, maar vindt nachtbezetting niet nodig.

Q: Wat zijn de consequenties van spoorverdubbeling?

A: Ook in Houten neemt de spanning tussen ruimtelijke ontwikkelingen, vervoer van gevaarlijke stoffen en veiligheid toe. De aanstaande vaststelling van de basisnetten spoor, weg en water voor vervoer gevaarlijke stoffen baart D66 Houten zorgen. Waar welk vervoer kan plaatsvinden en welke consequenties dit voor Houten heeft roept vele vragen op. In het bijzonder, als de spoorroute door Houten onderdeel wordt van het basisnet spoor. D66 Houten wil dat de regels voor het in de hand houden van risico's worden gehandhaafd.

VRIJE TIJD EN UITGAAN

Q: Bepalen cafés en restaurants zelf hun openingstijden?

A: Ja. Op dit punt wil D66 Houten geen betutteling door de overheid. Wij zijn voorstanders van de liberalisering van de horecatijden. Zo wordt de uitvoering van regels beter gewaarborgd en ligt het toezicht daar waar hij hoort: een grotere verantwoordelijkheid voor horecaondernemers en klanten bij handhaving van regels en bestrijding van overlast. Wij vertrouwen op de eigen kracht van mensen en geven hen de ruimte om eigen initiatieven te nemen. Overigens zal dit ook leiden tot lastenverlichting bij de gemeente.

Q: Verbod op terrasverwarming?

A: In het kader van een klimaatneutraal beleid is D66 Houten geen voorstander van onnodige energieverstopping of CO₂ –emissie. Maar wij willen geen betutteling door de lokale overheid, en zien af van een gemeentelijk verbod op terrasverwarming. De cafébaas of restauranthouder is verantwoordelijk voor zijn nering en klanten. Uit oogpunt van onnodige verkwisting van energie en de klimaatproblematiek zien wij veel liever dat 's winters voor andere oplossingen wordt gekozen, zoals serres en tenten. Bijkomend voordeel is dat dan ook de geluidsoverlast van het terras wordt bestreden. Op dit punt onderschatten wij de creativiteit van de sector niet met betrekking tot klantenservice en zorg voor het milieu.